

دانشگاه علوم پزشکی
و خدمات بهداشتی درمانی اردبیل

دانشگاه علوم پزشکی اردبیل

دانشکده پزشکی

پایان نامه جهت اخذ درجهٔ دکترای حرفه ای رشته پزشکی

عنوان

ارزیابی نوع سبک های فرزندپروری، خاطرات و تروماهای دوران کودکی در مبتلایان

به اختلال وسواس جبری

نگارش:

مهدی احمدپور

استاد راهنما:

دکتر مهریار ندر محمدی

استاد مشاور:

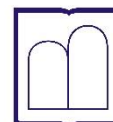
دکتر پرویز مولوی

دی ۱۳۹۹

شماره پایان نامه: ۰۸۵۸

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

گواهی اصالت پایان نامه

اینجانب مهدی احمدپور دانشجوی مقطع دکتری رشته پزشکی دانشگاه علوم پزشکی اردبیل تایید می‌نمایم که :

- این پایان نامه بر اساس نتایج بررسیها/ تحقیقات انجام یافته توسط اینجانب تحت راهنمای آقای دکتر مهریار ندر محمدی بوده و بوسیله **خودم** انشا گردیده است و در صورت استفاده از نتایج پژوهش ها و یا آثار دیگران بلافاصله به مرجع مورد استفاده استناد شده است و در قسمت منابع و مأخذ مشخصات مرجع به طور کامل ذکر گردیده است.
- مسئولیت صحت مطالب مندرج در این پایان نامه به طور کامل با اینجانب است.
- این پایان نامه قبلا برای دریافت هیچ مدرک تحصیلی (هم سطح ، پایین تر یا بالاتر) در سایر دانشگاه ها و موسسات آموزش عالی ارائه نشده است.
- کلیه حقوق مادی و معنوی این پایان نامه و هر گونه محصول مستخرج از آن اعم از مقالات، چاپ کتاب و ثبت اختراع به دانشگاه علوم پزشکی اردبیل تعلق دارد و هرگونه استفاده از اطلاعات و یا نتایج، واگذاری اطلاعات به افراد دیگر، چاپ، تکثیر، نسخه برداری، ترجمه و اقتباس از این پایان نامه بدون اخذ اجازه کتبی از دانشگاه علوم پزشکی اردبیل ممنوع است.
- کلیه مقالات مستخرج از این پایان نامه تحت نام دانشگاه علوم پزشکی اردبیل (Ardabil University of Medical sciences) به عنوان وابستگی نویسنده اول یا مسئول و با اطلاع و اجازه تمامی اساتید راهنما و مشاور به چاپ رسیده یا خواهد رسید.
- چنانچه در هر مقطع زمانی، خلاف موارد فوق ثابت شود، عواقب ناشی از آن را می پذیرم و دانشگاه مجاز است با اینجانب مطابق با ضوابط و مقررات رفتار نموده و در صورت برخورد قانونی، هیچ گونه ادعایی نخواهم داشت.
نام و نام خانوادگی دانشجوی
امضا و تاریخ
- بدینوسیله **اصال و صحت** نتایج این پایان نامه **مورد تأیید اینجانب**، دکتر مهریار ندر محمدی استاد راهنما می باشد.

نام و نام خانوادگی استاد راهنما

امضا و تاریخ

تقدیم

به نام آنکه جان را فکرت آموخت خدای را بسی شاکرم که از روی کرم، پدر و مادری فداکار نصیبم ساخته تا در سایه‌ی درخت پر بار وجودشان بیاسایم و از ریشه‌ی آن‌ها شاخ و برگ گیرم. والدینی که بودنشان تاج افتخاری است بر سرم و نامشان دلیلی است بر بودنم چرا که این دو موجود مقدس پس از پروردگار، مایه‌ی هستی ام بوده‌اند، دستم را گرفتند و در این وادی پر از فراز و نشیب زندگی، چگونه راه رفتن را به من آموختند.

آموزگارانی که برایم زندگی و انسان بودن را معنا کردند.

حال این برگ سبزی است تحفه‌ی درویش تقدیم به آستان آنان...

تشکر و قدردانی

سپاس خدای را که سخنوران، درستودن او بمانند و شمارندگان، شمردن نعمت‌های او ندانند و کوشندگان، حق او را گزاردن نتوانند. اکنون که باید آغازی بر یک پایان

بنگارم، بر خود لازم می دانم که از استاد
راهنمای محترم جناب آقای دکتر مهریار ندر
محمدی و استاد مشاور گرانقدر جناب آقای
دکتر پرویز مولوی به خاطر راهنماییهای
ارزشمند نهایت تشکر و قدردانی را نمایم.

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۱	چکیده
	فصل اول مقدمه
۴	۱-۱- مقدمه و بیان مسئله
۸	۲-۱- اهداف
۸	۱-۲-۱- هدف کلی مطالعه
۸	۲-۲-۱- اهداف اختصاصی
۹	۳-۲-۱- اهداف کاربردی
۹	۴-۲-۱- سوالات پژوهش
	فصل دوم بررسی متون
۱۵	۱-۲- مبانی نظری
۴۹	۲-۲- بررسی متون
	فصل سوم مواد و روش کار
۵۴	۱-۳- نوع مطالعه
۵۴	۲-۳- جامعه مورد مطالعه و روش نمونه گیری
۵۷	۳-۳- روش گردآوری اطلاعات
۵۸	۴-۳- معیارهای ورود به مطالعه
۵۸	۵-۳- معیارهای خروج از مطالعه
۵۸	۶-۳- ملاحظات اخلاقی
۵۸	۷-۳- محاسبات آماری
۵۹	۸-۳- جدول متغیرها
	فصل چهارم نتایج
۶۱	۱-۴- نتایج توصیفی و استنباطی

فصل پنجم بحث و نتیجه گیری

۷۶	..... ۱-۵- بحث
۸۱	..... ۲-۵- محدودیت ها
۸۲	..... ۳-۵- جمع بندی و نتیجه گیری
۸۳	..... ۴-۵- پیشنهادات
۸۴	..... منابع

فهرست جداول

- جدول ۱-۴ ویژگی‌های جمعیت شناختی ۶۱
- جدول ۲-۴: توزیع فراوانی انواع وسواس در گروه نمونه ۶۲
- جدول شماره ۳-۴ توزیع آسیب‌های دوران کودکی در بیماران وسواس جبری ۶۳
- جدول ۴-۴ توزیع روش‌های فرزند پروری در بیماران وسواس جبری ۶۵
- جدول ۵-۴ میانگین و انحراف استاندارد متغیرهای فرزند پروری ۶۶
- جدول ۶-۴ ارتباط بین جنسیت و نوع وسواس ۶۷
- جدول ۷-۴ ارتباط وسواس چک کردن و سن ۶۸
- جدول ۸-۴ ارتباط گروه‌های سنی و وسواس چک کردن ۶۹
- جدول ۹-۴ ارتباط بین برخی آسیب‌های دوران کودکی و نوع وسواس ۷۰
- جدول شماره ۱۰-۴ ارتباط متغیرهای فرزند پروری مادر با نوع وسواس - جبری ۷۰
- جدول ۱۱-۴ ارتباط بین متغیرهای دوران کودکی و نوع فرزند پروری ۷۱

فهرست نمودارها

- نمودار ۱-۴ وضعیت تاهل بیماران ۶۱
- نمودار ۲-۴ جنسیت بیماران ۶۲
- نمودار ۳-۴ توربع فراوانی انواع وسواس بیماران ۶۳
- نمودار ۴-۴ توربع فراوانی آسیب های دوران کودکی بیماران ۶۴
- نمودار ۵-۴ توربع فراوانی روش های فرزند پروری بیماران ۶۵

OCD: Obsessive-compulsive disorder

DSM: Diagnostic and Statistical Manual

BDD: Body Dysmorphic Disorder

CT: Computerd tomographic

PET: Positron emission tomography

TEF: Thought – event fusion

TAF: Thought – action fusion

YBOCS: The Yale–Brown Obsessive Compulsive Scale

CTQ: Childhood Trauma Questionnaire

ارزیابی نوع سبک های فرزندپروری، خاطرات و تروماهای دوران کودکی در مبتلایان به

اختلال وسواس جبری

چکیده

زمینه: اختلال وسواس جبری (OCD) دارای مجموعه متنوعی از علائم است که شامل افکار مزاحم، تشریفات و آداب وسواسی، مشغله فکری و اعمال وسواسی (اجبارها) می شوند. با مرور پیشینه مطالعات صورت گرفته، مشخص می شود که کمتر به متغیرهای سبک های فرزندپروری و تروماهای دوران کودکی در بیماران مبتلا به اختلال وسواس جبری پرداخته شده است.

هدف: ارزیابی نوع سبک های فرزندپروری و تروماهای دوران کودکی در بیماران مبتلا به اختلال وسواس

جبری

مواد و روش کار: نمونه پژوهش به تعداد ۶۵ نفر در دامنه سنی ۱۸ سال به بالا بودند که با استفاده از روش نمونه گیری در دسترس انتخاب گردیدند. ابزار پژوهش: (۱) پرسشنامه وسواس جبری ییل - براون (YBOCS) (2) پرسشنامه سبک های فرزندپروری یانگ (۳) پرسشنامه کودک آزاری (CTQ)

نتایج: در مطالعه ما ۶۵ نفر مبتلا به اختلال وسواس جبری وارد مطالعه شدند. میانگین سنی آنها ۳۳/۹۷ سال با انحراف استاندارد ۱۰.۱۵ بود. محرومیت هیجانی، آسیب پذیری، پذیرش جویی، خویشن تحول نیافته معیارهای سرستانه، منفی گرایی، شش عامل دارای بیشترین میانگین در متغیرهای فرزند پروری مربوط به مادران بیماران وسواس - جبری بودند. همبستگی و ارتباط بین انواع وسواس و روش های فرزند پروری نشان داد که بین وسواس جسمانی با فرزند پروری بی اعتنائی (یا آشفته) و وسواس تکرار با فرزند پروری آسانگیر ارتباط وجود دارد. بین انواع وسواس و برخی آسیب های دوران کودکی نیز ارتباط مشاهده شد. بین ویژگی های فرزند پروری و انواع وسواس ها هم در برخی از انواع ارتباط مشاهده شد. مستبدانه بیشترین ارتباط

را با تروماهای دوران کودکی دارد. در حالی که مقتدرانه با هیچ کدام از تروماهای دوران کودکی در بیماران وسواس مرتبط نبود.

نتیجه گیری: با توجه به شیوع بالای آسیب های دوران کودکی و همچنین سبک های فرزند پروری نادرست در بیماران مبتلا به وسواس جبری می توان در جهت شناسایی و بهبود هرچه زودتر این بیماران اقدام کرد.

کلمات کلیدی: فرزند پروری، خاطرات، ترومای دوران کودکی، اختلال وسواس جبری